

Egyiptom forradalom előtt

Konstantinápoly, szeptember 23. Egyiptomból ideérkezettek beszélik, hogy a helyzet különösen Felső-Egyiptomban igen komoly. Az arabok között igen nagy nyugtalanság észlelhető. Több esetben megtörtént, hogy az angol őrsegeknek a lakosság megtagadta az engedelmisséget. A lakosok panasziatokat juttatnak el a khedivéhez és bejelentik, hogy harcolni akarnak az angolok ellen. Kairóban a helyzet nagyon komoly, napról-napra tüntetések vannak, amelyeket azonban nagy eréllyel nyomnak el. Egyiptomban forradalomtól tartanak.

Ausztrália Japán ellen.

Berlin, szeptember 23. Mint Londonból táviratozzák a Daily Cityen egy Gitt nevű ausztráliai polgár tiltakozik Japán közbelépése ellen. Szerinte Anglia Szamoát és Új-Guineát is eligérte Japánnak. Ausztrália, biztos tudomása szerint, sohasem engedi meg, hogy Japán megvesse lábát a déli tengeren. Ha Ausztrália részt vesz a háboruban, akkor csakis Japánország ellen fog harcolni.

Oroszország és Anglia ellentétes érdekei.

Bukarest, szeptember 23. A Journal des Balcanes munkatársa előtt az egyik román politikai párt elnöke igen érdekes nyilatkozatot tett Anglia és Oroszország egymáshoz való viszonyáról s megvilágítva azokat a körülményeket, amelyek a legutóbbi időben Oroszországot és Angliát sokszor ellentétbe helyezték. Megállapította, hogy Oroszország és Anglia érdekei *majdnem minden téren, úgy politikailag, mint gazdaságilag egymással ellenkeznek* s megrajzolta azokat az elválasztó vonalakat, amelyek Anglia és Oroszország között a távol keleti érdekszférák között vannak.

Az említett igen előkelő és befolyásos román politikus, habár *egyáltalában nem hiszi Oroszország és Anglia győzelmét a most folyó háboruban*, de feltesz egy lehetőséget arra vonatkozólag s azt mondja, hogy *Anglia sohasem egyezne bele abba, hogy Oroszország területi kompenzációkat nyerhessen, még a Balkánon sem*. Oroszország nem tehetné még egyszer azt, amit Romániával tett. Még jó — fejezte be nyilatkozatát a román politikus, — hogy az entente győzelmét csak elképzelni sem tudom.

MEGCÁFOLJÁK AZ ENTENTE HAZUGSÁGAIT.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hármass entente jelentései az állítólagos galíciai orosz győzelmekről a nevetségeséggel határosak. Az angolok tudni vélik, hogy az egyik győzelmes seregünk egyáltalán nem létezik többé és galíciai haderőnk immár 60—100,000 emberre fogyott le. Páris azzal a hírrel nyugtatja meg magát, hogy veszteségeink több százezer embert tesznek ki és az állítólag segítségünkre jött német hadtestek megkezdték a visszavonulást. Az

oroszok pedig úgy vélekednek, hogy váraink nem is játszanak többé szerepet.

Ha az ellenfelek ekkép értékelnek, akkor meglepetések bizonyára nem fognak elmaradni.

A FRANCIA FLOTTA MEGINT „HÖSKÖDÖTT”.

Budapest, szeptember 23. (Hivatalos jelentés.) A francia flotta, amely Punta d'Ostronál szeptember elsején való eredménytelen bombázása óta az Adrián kívül tartózkodott, az utóbbi napokban újból hőstetteket vitt véghez. A flotta e hó 19-én reggeli 6 órakor újból megjelent a Bocche előtt legnagyobb ágyúival, ismét egy órán át bombázta a bejárat erődjét. Három izben talált és egy tüzért megsebesített, azután a flotta, mely összesen körülbelül 40 egységből állott, visszafelé hajózott. Tíz órakor délelőtt a szemafor-állomást és a világítótornyot ágyuzta, két embert megsebesített, különben csak jelentéktelen kárt tudott tenni. A flotta nagyobb része körülbelül délután 5 óráig operált a lissai vizeken, azután délnyugati irányban elhagyta tevékenységé-

Anglia a nyomor miatt veszi el a háborút.

A világháborúnak egy eredménye máris van: **a kapzsi Anglia hegemoniája véget ért.**

A diadalmas Németország hatalmas iramban tör a cél: a francia és orosz haderők megsemmisítése felé. És Anglia méltán retteg attól, **mi lesz azután?** Vajjon Németország megelégszik-e ennyivel s nem fog-e sort keríteni a büszke Albion **végleges** megtörésére. A nagy probléma rövidesen el fog dőlni s talán nem állunk messze attól, hogy német csapatok szállnak ki az angol partokon és német hadsereg fogja megszállni a nagy angol városokat. Hogy ez a feltevés épen nem áll messze a valóságtól és Angliát egyébként is katasztrófális válság fenyegeti, arra érdekesen világít rá Györfly István dr. kolozsvári unitárius teológiai tanár nyilatkozata. Györfly hosszú évekig tartózkodott Angliában, mint teológus s rendkívül érdekes kijelentéseinek az ad sulyt, hogy a saját szemével látottakról számol be.

— Azok a hírek, — mondotta Györfly — amelyeket a lapokban olvasok, nagyobb angol üzemek beszűntetéséről, széles határu perspektívát tár elő arról, milyen

rettenetes arányokat ölthetett már eddig is Angliában az inség a háboru miatt.

Néhány évvel ezelőtt volt alkalmam a szénsztrájk okozta borzalmakat végig nézni. Mindazok az üzemek, amelyek bármilyen vonatkozással állnak a szénhasználattal, természetesen egyszerre szűntek be s London munkásnegyedeiben a nyomoruság legelképzeltetlenebb mértékben lett urrá. **Százezrével maradtak kenyér nélkül az emberek** s itt nálunk talán el sem lehet képzelni, hogy a gazdag Anglia nincstelen szegényei mikén mentek keresztül. A szénsztrájk miatt

Londonban nyolcszáz gyermek halt meg éhhalálban

s ez az egyetlen számadat mindennél többet beszél. A nyomor és éhség elleni küzdelem természetesen megmozdította az angol társadalmat, de ki tudná egyszerre letörölni millió meg millió ember könnyeit. A nyomor elleni védekezésben még a legsikeresebben a **missziók** jártak elől. Egy-egy ilyen telepen száz meg száz ember kapott

nek színhelyét. Visszavonulás közben a flotta egy része Pelagosa előtt is megjelent, itt is a világító tornyot bombázta, miután a jelző-állomást elpusztították. A partra szállott matrózok az ivóvizet undorító módon bemocskolták és a szegény toronyőrök kevés élelmiszerét és néhány darab fehérneműjét magukkal vitték. Ez a hajóraj is elhagyta az Adriát. (Közli a miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A Bocche di Cattaró, az Adriai tenger mély fjordalaku öble Dalmácia legdélibb részében. A bejárat a Punta d'Ostro és Punta d'Arza közt van.

NÉMET CSAPATOK FOKFÖLDÖN.

Londonból jelentik: Benyomultak a Fokföldre a németek délnyugatafrikai csapatai, ahol elsáncolták magukat.

NICZKY GRÓF MEGHALT.

Megírták a lapok, hogy Niczky Ferenc gróf tartalékos főhadnagy a harctéren megsebesült és Sopronba szállították. A grótot megoperálták, de nem lehetett az élet számára megmenteni, ma **meghalt.**

állandóan élelmet. Felejthetetlen látvány volt az, amelynek egy ilyen misszió-telepen tanúja voltam. Egy szeretetreméltó angol lelkész kalauzolt itt engem, de előzőleg jóakarattal figyelmeztetett arra, hogy piszkos és rongyos ruhát öltsek magamra. Kiváncsi arcot vágtam, amire aztán felvilágosított:

— A jó ruha itt alkalom a bűnös szenvedélyek fölkeltésére. Egészen bizonyos, hogy valamelyik végsőig elszánt csavargó követni fogja s az ilyen ember könnyen kioltja az ember életét.

— Megfogadtam a tanácsot s rongyos ruhában néztem végig a nyomor siralmas fölönulását. Nem tudnám szavakkal leírni az arcokról lerívó mérhetetlen, vigasztalan kétségbeesést. Láttam én már itthon is szegény embert, de a londoni nyomorultak nem voltak összehasonlíthatók velük: az élő szerencsétlenség és kétségbeesés szobrai voltak.

Én el tudom képzelni, milyen lehet az angol munkásság helyzete.

Amit én tapasztaltam, mindaz fokozottan történhetik meg mai napság. Anglia ipara már eddig is annyit szenvedhetett, a mennyi pusztító háboruk rombolásával érhet fel.

— És az angol-német háboru önkéntelenül eszembe juttatja az angliai flottagyakorlatok pár év előtti csufos kudarcát. Akkor is kint voltam Angliában. A lapok óriási szenzációként harangozták be a csatorna déli részén folytatott nagy flottagyakorlatokat. A feltevés az volt: az angol flotta kétharmad részének meg kellett akadályoznia azt, hogy a flotta egyharmada katonákat helyezzen el az angol parton. A közvélemény rendíthetetlen felfogása természetesen az volt, hogy a nagygyakorlat tárgya képtelen feltevés, amiről beszélni sem lehet. És a vége az lett, hogy a csatornában felállított kétharmadrésznyi flotta önmagát bombázta és a kisebb rész akadálytalanul elvégezte feladatát. A felsülés nagy lehángoltságot és példátlan botrányt idézett elő. Az angol lapok most már mint lehetőséget tárgyalták azt, hogy egy idegen hatalommal való háboru esetében az idegen flotta hadsereget szállíthat Angliába s a hadsereg nélküli országot leigázhatja. Egész csomó lapot elkoztak, de azóta minden angol fölött ott függ a Damokles kard, hogy a szabad Anglia nemcsak hegemoniáját veszítheti el, hanem arra a szomorú sorsa kerülhet, mint Nagy-britannia rabsorsra kárhoztatott gyarmatai.